

MENTORIŲ, VADOVAUJANČIŲ SOCIALINIO DARBO STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ PROFESINĖS VEIKLOS PRAKTIKAI, VEIKLOS SVARBA/AKTUALIJOS.

2021-2022 M. M.

VYKDYMO LAIKAS: 2021 m. birželio - gruodžio mėnesiais.

TIKSLAS: atskleisti mentorių, vadovaujančių Socialinio darbo studijų programos studentų profesinės veiklos praktikai, veiklos svarba/ aktualijas/ypatumai.

TIKSLINĖ GRUPĖ: mentoriai, vadovaujantys socialinio darbo studijų programos studentų profesinės veiklos praktikai.

TYRIMO OBJEKTAS: Socialinio darbo studijų programos mentorių veiklos svarba/aktualijos

TYRIMO METODAS: anketinė apklausa (tyrimo metu rinkti kiekybinio ir kokybinio pobūdžio empiriniai duomenys). Tyrimo metu buvo apklausti 28 mentoriai, iš jų 25 moterys ir 3 vyrai. Tyrimo duomenys buvo koduojami ir kategorizuojami. Dalyvavimas apklausoje - savanoriškas, apklausa buvo konfidenciali ir anoniminė.

REZULTATAI: Bendras anketų grįžtamumas – 93,3 proc.

Išanalizavus tyrimo duomenis atsiskleidė šios kategorijos: mentoriaus vaidmens tikslingumas, mentorių kursų naudingumas, sunkumai dirbant su studentais, mentorių pasiūlymai.

1. Mentorius vaidmens tikslingumas

Šioje kategorijoje atsiskleidė, kad mentorius labai tinklingai atlieka savo funkcijas socialinio darbo studentų rengime. Iš tyrimo duomenų paaiškėjo, kad mentorius: įveda studentą į organizaciją, supažindina su vidaus (rašytomis ir nerašytomis) taisyklėmis, organizacijos filosofija ir padeda adaptuotis organizacijoje.

Studentui reikalingas "šefuojantis" asmuo, kuris daugiau ar mažiau koordinuotų jo atliekamą veiklą, padėtų susikalbėti su organizacija, suderinti savo ir organizacijos tikslus. Kiekviena organizacija yra savotiška „šeima“, kurioje yra tam tikros taisyklės, kultūra, būtent mentorius ir gali padėti studentui susivokti šioje kultūroje, atrasti vietą, pasižiūrėti į savo vertybes ir t.t. [A informantas]

Mentorių rengimas tikslingas, kadangi studentas atėjęs į praktikos vietą gauna jau apmokytą specialistą, kuris jam gali padėti, gali paaiškinti, pamokinti įvairių problemų sprendimo būdų. [B informantas].

Mentorių rengimas tikslingas, nes mentorius ne tik moko studentą, bet ir pats turi galimybę socializacijai ir mokymuisi [C informantas].

Siekiant sėkmingos studento integracijos į darbo rinką - mentorius praktikos vietoje yra būtinas [D informantas].

Kursai studentui atliekant praktiką reikalinga pagalba adaptuojantis organizacijoje ir vykdant praktikos uždavinius. Mentorius šią pagalbą ir gali suteikti [E informantas]

Studentui reikalingas lydimtis žmogus per visą praktikos laikotarpį bei padedantis j(si)vertinti studento veiklą. [F informantas].

2. Mentorių kursų naudingumas

Šioje kategorijoje atsiskleidė, kad visi tyrime dalyvavę mentoriai įžvelgė mokymų naudingumą, taip pat buvimas mokymuose privertė pagalvoti apie savo kaip mentoriaus vaidmenį ir jo svarbą.

Buvo naudinga pasidalinti bendra situacija dėl studentų, kokios problemos organizacijose, kokie trikdžiai asmeniniai ar programų yra mentoriant studentams, naudinga atrasti darbo planavimo su studentais bei vertinimo metodus [A informantas].

Mentoriaus rengimo kursai yra naudingi tuom, kad jų metu gauni ne tik teorinių žinių, bet ir galima atlikti įvairių praktinių užduočių, kurios yra labai naudingos. Šių kursų metu galima susipažinti su įvairių įstaigų praktikų vadovais, mentoriais, įgyti naujos patirties, sužinai praktiškų problemų sprendimų būdų. Labai naudinga tai, kad šių kursų metu atliekama daug praktiškų užduočių, aptarimų ir vertinimų. [B informantas].

Kursai buvo naudingi, padėjo prisiminti žinias padėti studentui įgyti patirties. Sužinojau naujų būdų ir metodų, kaip padėti studentui adaptuotis organizacijoje, kaip vertinti praktikos procesą. [C informantas].

Esu dėkinga Socialinio darbo katedrai už organizuotus kursus, kurių naudingumas dabar (po kursų) atrodo neabejotinas. Kursų metu turėjau galimybę ne tik atgaivinti teorines žinias, bet ir susipažinti su naujais praktiniais darbo metodais. Įgytos žinios ir įgūdžiai padės kasdieninėje profesinėje veikloje ir studentų praktikos organizavimo procese. [D informantas].

Kursas suteikė labai daug žinių, padėjo apgalvoti problemas, su kuriomis susiduriu dirbdama su studentais [E informantas].

3. Sunkumai, vadovaujant studentų profesinės veiklos praktikai

Šioje kategorijoje atsiskleidė, kad pagrindinis sunkumas, kurį įvardijo mentoriai buvo studentų motyvacijos ir noro įsitraukti į veiklas stoka bei pasitikėjimo savimi trūkumas. Mentoriai minėjo, kad studentams „trūksta iniciatyvos“, „yra neatsakingo požiūrio į darbą“, „studentams trūksta drąsos“, „studentai nekalba apie problemas, vengia konfrontacijos, vyksta apkalbos“, „kai kurie studentai nenori lankytis praktikos vietoje, bijo pacientų, bijo imtis iniciatyvos“. Tyrimo metu paaiškėjo, kad mentoriai išreiškė pageidavimą „gauti materialinį ar kitą paskatinimą, nes kartu su savo pagrindiniu darbu turi skirti laiko ir studentui praktikuoti“.

4. Mentorių pasiūlymai

Šioje kategorijoje atsiskleidė, kad mentoriai pageidauja tęstinio bendradarbiavimo su socialinio darbo katedra, informacijos apie tolimesnius mokymus ir sutinka dalintis savo profesine patirtimi.

Būtų naudinga patyrinėti studentų, mentorių, organizacijos teises, galimybes ir atsakomybės ribas. [A informantas].

Labai džiaugiuosi, kad mane pakvietė sudalyvauti šiuose mokymuose. Jei dar kada nors vyks tokie kursai, ta mano pasiūlymas, kad būtų daugiau atliekama praktinių užduočių, taip grupės dalyviai greičiau pažinti vieni kitus, tuomet bendravimas būna sklandesnis. Norėčiau padėkoti už suteiktą galimybę sudalyvauti ir linkiu Jums visiems sėkmės [B informantas].

Pastabų neturiu, nes viskas tikrai patiko. Dalyvės buvo maloniai ir svetingai sutiktos. Kursų organizatoriai viskuo pasirūpino. [F informantas].

Siūlau ateityje rengti ir toliau tokius mokymus, kad mentoriai tobulintų savo žinias [H informantas].

Tyrimo metu buvo pateikti teiginiai apie profesinės veiklos praktikos įvairius organizacinius aspektus, mentoriaus ir studento bendradarbiavimą. Tyrimo duomenys pateikiami 1 lentelėje.

Teiginiai	Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu nuomonės	Nepritariu	Visiškai nepritariu
Perskaitau ir domiuosi studentų praktinio mokymo dokumentacija (dienynai, programa, savarankiško darbo užduotys)	16/60 %	12/40 %			
Daugeliu atveju studentų praktiniai įgūdžiai yra geri ir gali jie „talkinti“ - įsijungti į įstaigos darbą		28/100 %			
Yra įprasta, kad Jūsų įstaigoje studentas dirba tik su vienu jam priskirtu darbuotoju	5/17,5 %	20/71,5 %	3/11 %		
Trūksta informacijos apie studentų praktinių pasiekimų vertinimą		4/15 %	3/11 %	20/71,5 %	1/3,5 %
Manau, kad studentams rengiantiems savarankišką darbą, padedu, esant reikalui juos konsultuoju	9/31,5 %	16/58 %	3/10,5%		
Studentai stokoja praktinių įgūdžių, todėl tenka nemažai sugaišti laiko juos mokant		12/43,5 %	3/10,5%	13/47 %	
Dažniausiai studentas dirba su keliais darbuotojais	6/21,5		2/7%	20/71,5%	
Darbas su studentais man trukdo atlikti tiesiogines pareigas	3/10,5%		9/31,5 %	6/21,5%	12/40 %
Darbas su studentais man yra eilinė ir rutiniška veikla, kurios stengiuosi nesureikšminti		6/21,5%	3/10,5%	13/44,5 %	6/21,5 %
Stokojama didesnės dėstytojų iniciatyvos domintis kaip jų studentams sekasi praktinio mokymo vietoje		6/21,5%	3/10,5%	16 /58 %	3/10,5%
Studentai yra aktyvūs ir smalsūs praktinio mokymo metu	6/21,5%	19/68 %	3/10,5%		
Studentai yra abejingi savo praktiniam mokymui		6/21,5%	6/21,5%	16 /58 %	
Darbą su studentais lengvai suderinate su savo tiesiogine veikla	6/21,5%	16 /58 %	6/21,5%		
Dažnai kyla sunkumų vertinant studentų praktinius įgūdžius		6/21,5 %	9/31,5%	12/40 %	3/10,5%
Pasibaigus praktikai studentų pasiekimus vertimu aš, o ne įstaigos administratorius	9/31,5 %	15 /47,5 %	3/10,5%	3/10,5%	
Manau, kad yra reikšminga studentams praktikos metu dirbti pagal jų praktikos programoje pateiktus tikslus	10/ 35,5 %	14 /50 %	2/6 %	1/3,5 %	
Praktikos pradžioje studentai vengia pateikti savo praktinio mokymo programą	1/3,5 %	2/7%	3/10,5%	20/ 71,5%	2/ 7%

1 lentelė. Mentorių dalyvavimas studentų praktinio mokymo procese ir pačių studentų įsitraukimas į šį procesą.

Tyrimo metu buvo pateikti teiginiai mentoriams apie tai, kaip vyksta jų dalyvavimas studentų praktinio mokymo procese ir pačių studentų įsitraukimas į šį procesą. Iš 1 lentelės duomenų galime matyti, kad studentams pavyksta neblogai pasiekti praktikos tikslus (78 proc.); studentų praktiniai įgūdžiai yra geri ir gali jie „talkinti“ - įsijungti į įstaigos darbą (100 proc.); dažniausiai studentas dirba su keliais darbuotojais (71,5 proc); mentoriams retai kyla sunkumų vertinant studentų praktinius įgūdžius (21,5 proc.); studentams rengiantiems savarankišką darbą, padeda, esant reikalui juos konsultuoja didžioji dalis mentorių (89 proc.).